

Deelvisie in de PGH over “eenheid in verscheidenheid”

de visie op één bepaald aspect uit “Bouwen in Vertrouwen”, het beleidskader 2016-2020 van de PGH.

Compleet met waarnemingen en aanbevelingen.

Inhoud

Visie op het verleden	3
Visie in het heden	4
Waarnemingen en aanbevelingen	5
Vier stromingen	5
Omgaan met elkaar.....	6
Communicatie.....	6
Visie voor de toekomst	7

Deze deelvisie is opgesteld door de werkgroep Verleden, Heden, Toekomst, in opdracht van de Algemene Kerkenraad, onder begeleiding van Robert Mazier, gemeentebegeleider.

De deelvisie is vastgesteld door de Algemene Kerkenraad op 25 juni 2019. Een beknopte versie, zonder de waarnemingen en aanbevelingen, is ook beschikbaar.

Hier ligt voor de visie op één bepaald aspect uit “Bouwen in Vertrouwen”, het beleidskader 2016-2020 van de PGH, “eenheid in verscheidenheid”.

Een deelvisie en juist dit onderwerp, omdat dit niet genoeg is ingebed in de gemeente. Het roept spanning op. Er zijn heel wat conflicten geweest, en het werkt in de PGH zo sterk, dat conflicten er telkens voor zorgen dat we blijven hangen. Vooraf zeiden we: er is maar één manier om een weg in spanningen en conflicten te vinden: dat is door met elkaar samen hiervoor te bidden, erover te praten en elkaar uit te leggen waarom we bepaalde zaken doen. Daarom is een gemeentebreed proces gestart om een gezonde beleving van saamhorigheid en verschillen te stimuleren.

Uitgangspunt was een startdocument van de werkgroep Verleden Heden Toekomst, met acht actuele vragen rond eenheid in verscheidenheid. Dit werd besproken op gemeentemomenten in maart en april 2019. Hieruit komt deze deelvisie voort, als eindresultaat. Mét aanbevelingen zodat AK en kerkenraden komend kerkelijk jaar concreet ermee aan de slag kunnen. En hiermee kunnen zij werken aan een nieuw PGH beleidsplan – de opvolger/verlenging van Bouwen en vertrouwen. Daarbij noemen we graag dat de drie gemeentemomenten als dermate positief werden ervaren, dat ze zelf verbindend zijn geweest in de ervaring van ‘samen op weg’ zijn, en de eenheid van ons geloof in God. En dat was nou precies de bedoeling.

In ‘bouwen in vertrouwen’ (te vinden op website PGH) staat als één van meerdere kenmerken van de PGH.

“We vormen een veelkleurige geloofsgemeenschap, een eenheid in verscheidenheid, waarbinnen we samen optrekken met waardering voor elkaars opvattingen, met respect voor en ruimtegevend aan de verschillende geloofsuitingen en met begrip voor de uiteenlopende karakters van diensten en vieringen. We zoeken steeds naar een balans tussen de waarde van de traditie en het openstaan voor vernieuwing. We zijn immers als gemeenschap van verschillende mensen op weg naar Gods Koninkrijk. Vergelijk ons maar met een brede rivier die bestaat uit verschillende stromingen, wat sneller in het midden, wat trager langs de oever en zo nu en dan een stroomversnelling. Door allerlei invloeden, natuurlijk of kunstmatig, gewenst of ongewenst, wijzigt zich soms een deel van de loop van de rivier, maar uiteindelijk komt de rivier uit bij de zee.”

Als PGH zijn we deel van die éne wereldkerk van Jezus christus. Onze verbondenheid binnen de PGH is op twee noemers te brengen: geloof en organisatie. Hierbinnen is een landschap van vier ‘kleuren’ of hoofdstromingen, d.w.z. een liturgische traditie met een daarmee in meer of mindere mate zelfstandige verbonden gemeenschap.

Als het gaat om wat dit betekent voor onze gemeente, kwamen op de drie gemeentegesprekken de volgende drie belangrijke aandachtspunten naar voren:

- Het geloof van onze gemeenteleden is zeer divers. Gelukkig kunnen velen voldoende aansluiting vinden bij één van de stromingen. De veelkleurigheid wordt door velen ervaren als ‘vier kleuren binnen één gemeenschap’. Het Fonteinwerk wordt het sterkst ervaren als eigen gemeenschap.
- Communiceren is verbinden en is echt nodig.
- Blijf samen zoeken naar het juiste opbouwende gedrag.

Visie in het heden

Ons uitgangspunt is: één gemeente, vier stromingen. Dat vereist een geest van elkaar gunnen en daarover kunnen communiceren. Goede afstemming en heldere afspraken zijn een vereiste.

We zijn verbonden door een gezamenlijke geloofskern, die we delen met christenen wereldwijd. De kern van onze gemeente is ons geloof en vertrouwen in God door Jezus Christus, in welke beleving dan ook. Hierin ligt onze diepste eenheid. Het gedeelde vlak in het PGH-diagram (zie laatste pagina) staat voor deze kern.

Uit de gedeelde kern volgt een gedeelde opdracht om vanuit de Geest te leven en een gemeenschap te vormen. We zijn geroepen, geraakt, en geïnspireerd om God te vertrouwen en Jezus te volgen, in zijn trouw, liefde, vrede, veiligheid, verbondenheid, solidariteit en zorg voor de schepping. Dit vieren en beleven we rond Christus, die centraal staat in onze gemeenschap en basis is voor onze onderlinge relaties. Deze opdracht betekent dat we zoeken naar de betekenis van het evangelie in deze tijd, waarbij onderling pastoraat en naastenliefde hoog in het vaandel staan.

In ons karakter zijn we liturgisch divers, ethisch ruimdenkend, pastoraal present, evangeliserend naar buiten, zorgend voor de schepping, en diaconaal ondersteunend. We delen onze ethische standpunten: vrouwen in het ambt, inzegenen van huwelijken gelijke sexen, omgang met LHTB+ers.

De erediensten zijn te onderscheiden in vier hoofdkleuren:

- de verbindende vieringen van de Morgenwijk
- de liturgisch- oecumenische vieringen van de Poorten
- de evangelisch- charismatische vieringen van het Fonteinwerk
- de veelkleurige verbindende vieringen van de Regenboog

Binnen kerk en vier kleuren stromingen is er ruimte voor:

- verschillende vormen van belevingen en uitingen,
- verschillende generaties en levensfasen,
- belijden, vragen en twijfels rond geloof.

Deze vierkleurigheid is niet statisch. Er is overlap, binnen de kleuren is er variatie, en kleuren veranderen zelf ook. Er zijn kleine groepen en activiteiten die door alle kleuren heenlopen of los van een kleur bestaan. Er is verandering: zo zijn een aantal jaar geleden Fakkelvieringen ontstaan als typisch onderdeel van (nu) de liturgische stroming. En zo is het Fonteinwerk zo'n 12 jaar geleden ontstaan. Wie weet komt er nog een vijfde stroming bij of mengen stromingen met elkaar.

Er is eenheid én verscheidenheid. We delen geloof en een (groot) stuk organisatie. Maar eenheid betekent geen uniformiteit. Elke stroming kan eigen activiteiten organiseren die passen bij die stroming, maar mag de ander niet uitsluiten. Het overzicht aan verschillen, ook zichtbaar in het diagram, maakt duidelijk hoe groot de afstand kan zijn tussen mensen en groepen. Soms steekt een sterk eenheidsverlangen de kop op, met verwachtingen die niet realistisch zijn, bijvoorbeeld naar 'meer gezamenlijke diensten met alle kleuren'. Hieronder zit vaak een zoeken naar thuisgevoel, wat verstoord is, mede door de fusie, waarin velen hun veilige thuis zagen veranderen. Onderhuids wordt veel niet als eenheid gevoeld. We zijn met meerdere kerken en stromingen de PGH ingerold, en nu zijn de vaste

plekken kwijt, en de verbanden los. Hoeveel mensen kennen elkaar, en hoe moeten de mensen elkaar leren kennen? Er is meer verbinding nodig tussen gemeenteleden, meer acceptatie van verschillen, meer respect in de omgang. Dan kunnen mensen zich thuisvoelen.

Maar dit zoeken naar een thuis moet niet verward worden met uniformiteit: alles hetzelfde willen hebben. Binnen de PGH mogen meerdere 'thuisplekken' zijn in diensten, in groepen, in bijeenkomsten.

Waarnemingen en aanbevelingen

De uitdagingen binnen dit concept van eenheid in verscheidenheid zijn besproken in de gemeentegesprekken. Daaruit volgen de volgende waarnemingen en aanbevelingen:

Vier stromingen

- *We zijn één gemeente, maar organisatorisch zijn er natuurlijk verschillen in zelfstandigheid en samenwerking: het Fonteinwerk is het meest zelfstandig, en Poorten en Morgenwijk werken het meeste samen. Maar dat werkt niet als afgrenzing voor onze ervaring van gemeentezijn. We horen bij elkaar als één gemeente. Tegelijk gunnen we ieder zijn eigen beleving en ruimte daarvoor in de eredienst.*

Dit eenheidsgevoel geeft soms valse verwachtingen, namelijk dat er meer samenwerking en meer gelijke werkwijzen en vormen worden verwacht. Juist daar moeten we voor blijven oppassen. Eenheid betekent geen uniformiteit! Er duikt bijvoorbeeld steeds het verlangen op financieel gelijke manieren van inkomsten te hebben, of evenveel collectes in de diensten. Zulke keuzes zullen we moeten blijven uitleggen. In de vraag naar zulke keuzes blijft 'oud zeer' naar boven komen. Communicatie en elkaar (blijven) leren kennen zijn essentieel.

Aanbeveling: *De AK evalueert jaarlijks de vier stromingen en de ontwikkelingen daarin. Wat is de verwachting t.a.v. de kleuren en zijn zij genoeg onderscheidend aanwezig? Is er genoeg organisatorische bodem voor iedere stroming?*

Aanbeveling: *Schep duidelijkheid over het Fonteinwerk door een structuurverandering die het helder maakt wat het Fonteinwerk eigenlijk al is: een missionaire wijkgemeente in wording.*

- *Er is bij een aantal mensen in de Plantagewijken een verlangen naar méér samen te doen met het Fonteinwerk (FW). In de gemeentegesprekken werd duidelijk dat dit geen wens is naar concrete samenwerking, maar meer een gevoel van 'we missen ze, sinds ze een eigen koers zijn gaan varen' of 'we begrijpen niet waarom ze anders doen'.*

Aanbeveling: *Verhelder de situatie en bevorder een positieve houding t.o.v. elkaar: De AK initieert een plan voor ontmoetingen in diverse vormen, zodat met elkaar (en niet over elkaar) gepraat wordt.*

- *Als het gaat om de vraag of Poorten en Morgenwijk naar elkaar toe moeten groeien, zijn er verschillende stemmen. Er is een natuurlijk proces waarin de wijken organisatorisch naar elkaar toegroeien. Daar heeft niemand echt moeite mee. Maar een redelijke groep vindt het erg belangrijk de eigen liturgische traditie in stand te houden. Dit wordt door een deel van de mensen als tegenstrijdig ervaren.*

Aanbeveling: *Het is zaak helder te onderscheiden en te communiceren, wanneer en waar er wordt samengewerkt en waar blijft de eigen kleur behouden en hoe komt deze dan tot uiting.*

Aanbeveling: *neem de tijd om beleid hierop te maken met inspraak van de gemeentes. Met name in tijden van onrust laat grotere stappen plaatsvinden onder deskundige begeleiding.*

- *Iedereen kan zich laten inschrijven bij de wijk van voorkeur. Er is geen behoefte de inschrijving naar postcode los te laten ten gunste van een inschrijving naar voorkeur. Dit zou veel werk zijn en bovendien overbodig als men uitgaat van de waarschijnlijke fusies in de toekomst.*
Aanbeveling: *Bekijk of het Fonteinwerk genoeg mogelijkheden heeft om bij in te schrijven, en de database voldoende gebruikt kan worden voor gemeentedoeleinden (bijv. lijsten uitdraaien).*
Aanbeveling: *Breng verder geen veranderingen aan in ledenregistratie. De voorkeurinschrijving kan nog eens onder de aandacht gebracht worden, want incidenteel leidt het tot verwarring.*
- *Uit de gesprekken bleek weer dat de Plantagekerk het onderwerp van gesprek leverde, en de Regenboog niet zo'n belang heeft bij de gesprekken. Deels is het omdat de meeste problematiek niet speelt in de Regenboog, deels ook omdat de Regenboog een meer pragmatisch i.p.v. communicatief karakter heeft. Maar meer verbinding is wenselijk om 'wij' en 'zij' te voorkomen.*
Aanbeveling: *Vertel ook in de Regenboog wat er speelt binnen de rest van PGH en andersom. Hoe kunnen we elkaar meer helpen.*

Omgaan met elkaar

- *We willen, maar het is ook echt nodig om te werken aan een gemeenschap, waar mensen geen negatieve uitspraken doen over een ander of storend cynisch zijn over de toekomst. Dit werd volledig beaamd, en de urgentie daarvan werd gevoeld. Het vraagt om inzet, en een plan maken om te voorkomen dat we telkens in de val trappen van negativiteit en elkaar beoordelen. Waarschijnlijk helpt het om telkens in gesprek gaan over pijnpunten, daarbij feiten tegenover meningen te stellen, en het delen van gevoel aanvullen met de vraag wat verstandig is naar de toekomst.*
Aanbeveling: *Blijf werken aan een sfeer van contact en begrip. Bij 'ingewikkelde of storende verschillen in de samenwerking' zoek de bemiddeling op en niet de barricades. De AK en kerkenraden/stuurgroep agenderen dit en communiceren hierin actief.*
Aanbeveling: *Organiseer in kerkenraad/stuurgroep en gemeente concrete bezinningsmomenten, om steeds meer te kunnen kijken naar wat ons bindt. Ga door met de gemeentegesprekken nieuwe stijl.*
Aanbeveling: *Omdat we te veel met problemen uit het verleden bezig te zijn raakt de toekomst in het gedrang. Focus op de toekomst!*
Aanbeveling: *Daarom moet in de omgang met elkaar de impulsen voor een gezonde gemeente met jong-en-oud een grotere plek innemen. Over het algemeen is men van mening dat er meer moet worden gedaan. Een aantal dingen gaat aardig, maar meer impuls is nodig op de genoemde zes punten om een gemeente te worden van Leven en Plezier voor jong en oud. We moeten ons (proberen) niet (te) laten leiden door teleurstellingen. Veel ideeën kwamen langs: ga in gesprek met jongeren, organiseer jeugddiensten, benader ze persoonlijk, etc. Doel is een atmosfeer te creëren waarin een natuurlijke overdracht plaatsvindt, zoals in een gezin.*

Communicatie

- *Om bovenstaande punten blijft informeren en communiceren erg belangrijk. We gunnen elkaar alle ruimte maar toch kunnen er misverstanden ontstaan. Veel misverstanden komen voort uit verkeerde of te weinig informatie. Afgelopen jaar zien we dat rond het bad op het liturgisch centrum en het contract van de koster dat niet verlengd is. Deels is het 'inlegkunde' dat misverstanden oproept, mede gevoeld door herinneringen uit het verleden.*
Aanbevelingen:
 - *De inhaalslag van communicatie is begonnen, vanuit de AK, CvK en VHT. We zien dat nog uitgebreidere informatie nodig is bij onderwerpen die spelen, vooral door de AK.*

Maar hier speelt ook een haalplicht vanuit degene die hierover vragen hebben of klagen. Vragen naar het waarom! Daar moet men elkaar scherp op houden.

- *Een reeks artikelen in Samengeroepen over de aard van de vier stromingen, hun historie en de huidige gemeenschappen daarachter. Rond het Fonteinwerk ook gedegen informatie geven over bijvoorbeeld de financiën, collectes en volwassendoop.*
- *Overleg zoals het driemaandelijks gebruikersoverleg Plantagekerk blijven doen, en waar nodig overleg creëren.*
- *De vier stromingen blijven elkaar informeren, direct via de kerkenraden/stuurgroep*
- *De vier stromingen informeren elkaar over gemeente activiteiten in Samengeroepen en andere media.*
- *Bevorder activiteiten die we samen kunnen doen ongeacht vanuit welke stroming je komt (zoals de Doedagen etc.). Vier stromingen bewegen zich tegelijk zelfstandig van elkaar. Het blijft een uitdaging om elkaar te informeren en op de hoogte te brengen, temeer waar onderhuids nog pijn uit het verleden meespeelt.*

Aanbeveling: *de AK, Fonteinwerk en wijkkerkenraden evalueren jaarlijks de communicatie op een vast moment (bijv juni) en sporen eventuele pijnpunten op.*

Tenslotte, deze visie mag worden uitgedragen en tussen de oren komen in de gemeente.

Daarom de laatste

Aanbeveling: *organiseer een avond als een heidag of een Growing Young dag in Putten, om elkaar te informeren over deze visie. Hou hierbij een inhoudelijk gesprek, dat uitkomt bij of gaat om de kern van onze gemeente: ons geloof. Herhaal deze dag jaarlijks.*

Visie voor de toekomst

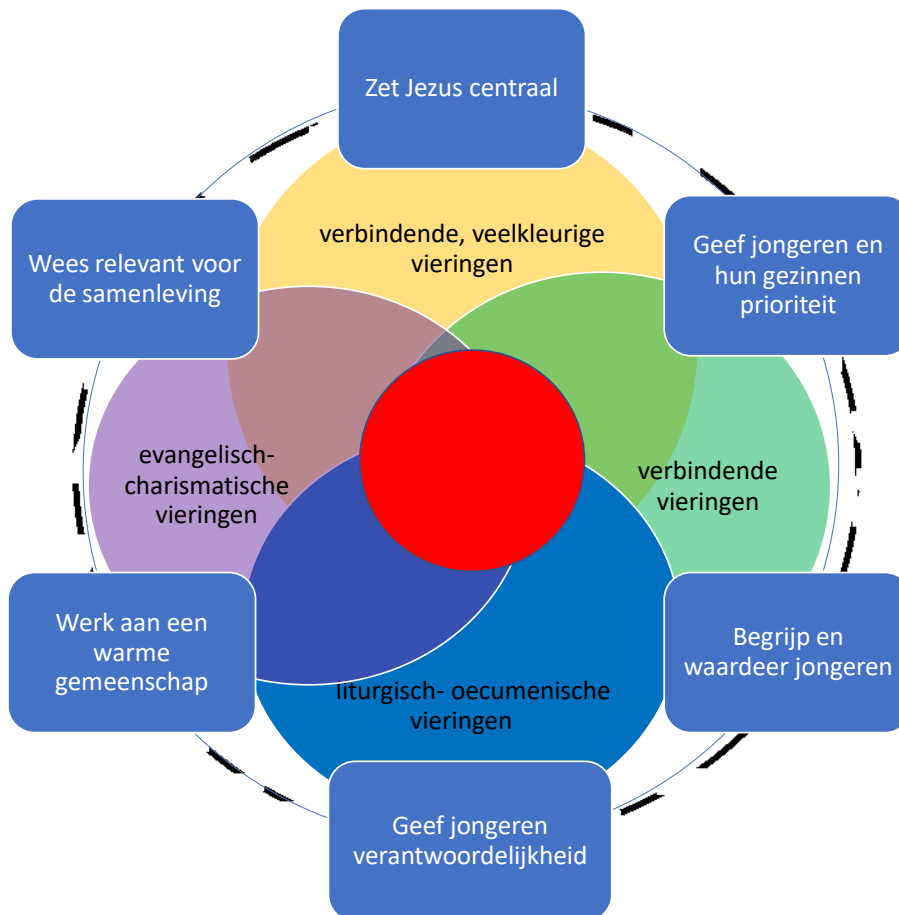
Onze vier stromingen binnen één gemeente betekent niet een status quo. De gemeente en haar stromingen blijven ontwikkelen en veranderen. Ook de financiële situatie zal in de toekomst verdere samenwerking noodzakelijk maken. Over tien jaar zijn we niet meer die we nu zijn. Tegelijk willen we met onze rijkdom juist toekomstige generaties inspireren. Daarvoor mag de AK een totaalvisie ontwikkelen, waarin deze deelvisie op éénheid in verscheidenheid in verweven is. We hopen dat de gemeente eenheid in verscheidenheid snel op gezonde wijze accepteert, zodat deze deelvisie overbodig wordt. Dan is het gewoon. Dan kan de energie naar iets beters gaan. Want we moeten heel hard gaan dromen van de gemeente van de toekomst, snel ernaar gaan uitkijken hoe die wordt. Want onze uitdaging is: bestaan we over 30 jaar nog? De spanning 'eenheid in verscheidenheid' die nu nog leeft verbleekt bij het belang van deze vraag, deze droom.

*Daarom is onze laatste **Aanbeveling:** laat het verleden rusten, ga op zoek en laat je inspireren door andere gemeentes, en richt je volledig op de 6 handvatten die voor ons inspiratie mogen zijn voor onze kerk van de toekomst – 6 punten die kerken gemeen hebben die groeien:*

1. Zet Jezus centraal
2. Geef jongeren en hun gezinnen prioriteit
3. Werk aan een warme gemeenschap
4. Begrijp en waardeer jongeren
5. Geef jongeren verantwoordelijkheid
6. Wees relevant voor de samenleving

Kerken die groeien blijken deze zes punten gemeenschappelijk te hebben. Het gaat niet om een toverformule, maar om 6 handvatten om de uitdaging te vormen voor nieuw beleid. Zes punten voor een kerk van de toekomst, in eenheid en verscheidenheid van kerkkleur:

De 6 impulsen van Growing Young voor de vier stromingen in de PGH. De overlap in de vier kleuren is de eenheid in onze gemeente.